

ZARZĄDZENIE NR 56/2015
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W BIAŁYMSTOKU
z dnia 20 listopada 2015 r.

**w sprawie wyznaczenia miejsc udostępnionych do eksploatacji zbiorników wodnych oraz
akwenów udostępnionych do pływania w rezerwacie przyrody „Jezioro Hańcza”**

Na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 17 i 21 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651) zarządza się co następuje:

§ 1. W rezerwacie przyrody „Jezioro Hańcza”, wyznacza się część akwenu jeziora Hańcza udostępnioną do pływania oraz miejsca udostępnione do eksploatacji zbiornika wodnego.

§ 2. 1. Opis granic części akwenu i miejsc, o których mowa w § 1, w formie współrzędnych punktów załamania granic obszaru w układzie PL-1992 określa załącznik nr 1 do zarządzenia.

2. Graficzny przebieg granic części akwenu i miejsc, o których mowa w § 1, przedstawia mapa stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W Białymstoku

dr inż. Lech Mógrel

Załączniki do zarządzenia Nr 56/2015
Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Białymstoku
z dnia 20 listopada 2015 r.

Załącznik nr 1

część północna

Lp.	Y	X
1	748564,73	719756,96
2	748251,05	719773,23
3	748260,17	719833,55
4	748268,01	719850,66
5	748292,85	719886,05
6	748305,62	719901,57
7	748312,02	719907,77
8	748322,00	719908,40
9	748392,13	719908,75
10	748412,15	719908,99
11	748445,38	719906,48
12	748458,78	719909,70
13	748465,10	719911,21
14	748485,33	719906,45
15	748486,86	719906,26
16	748511,07	719861,31
17	748518,89	719845,55
18	748519,48	719844,35
19	748528,84	719825,47
20	748545,72	719789,19
21	748552,35	719784,85
22	748558,72	719776,63
23	748562,10	719767,78
24	748564,73	719756,96

część południowa

Lp.	Y	X
1	747797,87	716392,68
2	748275,42	717914,74
3	748778,99	717864,21
4	748773,69	717837,18
5	748760,78	717771,89
6	748751,52	717725,07
7	748744,23	717707,00

8	748740,44	717696,45
9	748732,49	717684,01
10	748725,44	717676,08
11	748719,53	717662,03
12	748710,31	717655,98
13	748692,55	717655,63
14	748684,97	717655,32
15	748663,01	717678,17
16	748659,52	717687,60
17	748660,26	717702,38
18	748653,84	717718,19
19	748640,89	717724,62
20	748632,73	717723,93
21	748627,92	717719,28
22	748616,50	717714,00
23	748603,35	717706,18
24	748595,28	717697,44
25	748587,60	717681,13
26	748570,29	717667,92
27	748559,26	717660,88
28	748545,82	717656,16
29	748530,32	717654,96
30	748517,12	717647,84
31	748513,32	717637,52
32	748514,74	717628,01
33	748509,37	717612,53
34	748507,12	717592,65
35	748505,52	717570,71
36	748504,85	717561,22
37	748506,61	717538,84
38	748504,75	717523,96
39	748500,42	717505,35
40	748494,73	717486,63
41	748489,23	717472,25
42	748479,54	717453,44
43	748469,75	717438,94
44	748454,88	717424,91
45	748429,30	717396,40

46	748421,36	717384,74
47	748411,63	717374,66
48	748397,20	717351,18
49	748380,30	717316,49
50	748371,58	717297,78
51	748362,60	717267,67
52	748360,67	717235,32
53	748363,26	717205,68
54	748373,19	717161,81
55	748374,43	717134,10
56	748369,74	717116,11
57	748353,06	717086,45
58	748338,60	717067,14
59	748317,47	716991,24
60	748310,90	716980,57
61	748288,22	716944,65
62	748273,03	716913,28
63	748252,01	716873,87
64	748236,62	716848,51
65	748222,55	716827,81
66	748221,44	716824,91
67	748217,60	716813,25
68	748208,54	716749,73
69	748212,98	716741,09
70	748223,19	716720,82
71	748227,67	716701,41
72	748232,10	716694,88
73	748241,51	716682,86
74	748265,33	716676,92
75	748276,63	716662,69
76	748278,80	716654,09
77	748286,24	716616,11
78	748308,85	716599,25
79	748312,21	716587,39
80	748314,36	716578,13
81	748314,03	716566,54
82	748309,95	716547,27
83	748303,22	716534,73
84	748293,62	716519,57
85	748283,78	716509,40
86	748270,56	716505,21
87	748250,66	716498,89
88	748221,23	716511,61
89	748196,81	716552,45
90	748184,93	716560,02

91	748165,77	716561,94
92	748142,42	716556,55
93	748131,44	716562,56
94	748124,99	716563,89
95	748113,43	716561,51
96	748105,82	716556,61
97	748080,39	716544,87
98	748077,31	716541,63
99	748048,67	716523,44
100	748041,44	716519,71
101	748033,49	716512,00
102	748030,01	716509,91
103	748018,76	716501,58
104	747995,32	716487,94
105	747979,82	716480,38
106	747957,25	716461,28
107	747946,98	716450,91
108	747943,74	716440,59
109	747935,87	716421,43
110	747927,94	716409,84
111	747923,01	716400,50
112	747917,70	716393,71
113	747908,67	716385,55
114	747897,40	716375,35
115	747889,67	716368,89
116	747880,50	716364,14
117	747874,95	716358,51
118	747797,87	716392,68

Załącznik Nr 2
do zarządzenia Nr 56
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Białymstoku
z dnia 20.11.2015 r.

Mierkinie

Rez.
Jezioro
Hańcza

Przełomka

Błaskowizna

Hańcza

Bachanowo

CZARNA HAŃCZA

Legenda:

- granica rezerwatu
- miejsca udostępnione
- rzeki
- drogi
- wydzielania leśne
- oddziały leśne

skala 1:20 000

UZASADNIENIE

W myśl art. 15 ust. 1 pkt 17 i 21 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651), dalej: ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska może wyznaczyć w rezerwach przyrody miejsca udostępnione do eksploracji zbiorników wodnych oraz akweny udostępnione do pływania. Zgodnie z definicją ujętą w art. 5 pkt 22 udostępnianie należy rozumieć jako umożliwianie korzystania m.in. z rezerwatu przyrody lub niektórych jego obszarów i obiektów w celach naukowych, edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, filmowania, fotografowania, a także w celach zarobkowych.

Projekt zarządzenia powstał w porozumieniu z Suwalskim Parku Krajobrazowym, w którego granicach leży rezerwat. Mając na uwadze znaczenie przedmiotowego zarządzenia, pomimo że jego procedowanie nie wymaga w myśl ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zm.) udziału społeczeństwa, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku postanowił poddać ten akt opiniiowaniu społeczeństwa zapewniając mu możliwość wypowiedzenia się w zakresie przedmiotu regulowanego zarządzeniem. Na wniesienie uwag i wniosków do projektu zarządzenia wyznaczono okres 22 dni (konsultacje przeprowadzono w terminie 04-25.06.2015 r.). W trakcie konsultacji społecznych jak również po ich zakończeniu wpłynęły protesty i uwagi wielu osób i podmiotów, do których Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku ustosunkował się w poniższy sposób:

1. Wpłynęło 101 maili od zainteresowanych nurków zawierających następujące uwagi i wnioski.

1.1. Wyrażono sprzeciw wobec ograniczenia dostępu do jeziora nurkom poprzez wydanie zarządzenia. Zauważyć należy, że wydanie przedmiotowego zarządzenia ma za zadanie udostępnienie rezerwatu, nie zaś ograniczenie do niego dostępu. Kwestię ograniczenia dostępu do rezerwatów przyrody regulują wprost przepisy określające zakazy obowiązujące w rezerwach, a mianowicie art. 15 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody. Przed wydaniem zarządzenia nurkowanie w jeziorze było obwarowane koniecznością uzyskania zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku, po jego wydaniu natomiast nurkowanie w wyznaczonych miejscach będzie możliwe bez jego uzyskiwania. W dalszym ciągu jednak nurkowanie w obszarach nie ujętych w zarządzeniu będzie wymagało uzyskania zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku.

1.2. Stwierdzono, że gospodarka rybacka prowadzona przez Polski Związek Wędkarski powoduje znacznie większe szkody w jeziorze aniżeli działalność nurków. Uwaga niezwiązana ze sprawą. Zgodnie z zapisami planu ochrony rezerwat objęto ochroną krajobrazową. Zgodnie natomiast z art. 15 ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody zakazy obowiązujące w rezerwach przyrody nie dotyczą obszarów objętych ochroną krajobrazową w trakcie ich gospodarczego wykorzystywania przez jednostki organizacyjne oraz osoby prawne lub fizyczne. Gospodarka rybacka w rezerwacie zatem, w przeciwieństwie do nurkowania, jest dopuszczona ustawowo.

1.3. Stwierdzono, że zamiast wprowadzania ograniczeń należałoby zainwestować w infrastrukturę na brzegach co poprawiłoby ochronę akwenu. Analogicznie do uwagi opisanej pod nr 1.1. wskazać należy, że wydanie przedmiotowego zarządzenia ma za zadanie udostępnienie rezerwatu, nie zaś ograniczenie do niego dostępu. Inwestowanie w infrastrukturę na brzegach natomiast nie jest przedmiotem zarządzenia.

1.4. Zawnioskowano o udostępnienie całego zbiornika do nurkowań rekreacyjnych. Zdaniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku udostępnienie całego zbiornika do nurkowań byłoby szkodliwe dla rezerwatu przyrody. Pozostawienie obszarów, w których nurkowanie będzie możliwe wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia jest istotne z uwagi na ochronę fauny bytującej w obrębie zbiornika, szczególnie w sąsiedztwie brzegów pozbawionych zabudowań w północnym fragmencie jeziora.

1.5. Zawnioskowano o wydłużenie konsultacji społecznych przynajmniej o miesiąc. W pierwszej kolejności należy wskazać, że procedowanie niniejszego zarządzenia nie wymagało w myśl ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1235, z późn. zm.) udziału społeczeństwa, jednak Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku postanowił poddać projekt tego aktu opiniowaniu społeczeństwa. Odstąpiono od wydłużenia okresu konsultacji, lecz mimo to przeanalizowano również uwagi, które wpłynęły po wyznaczonym okresie konsultacyjnym.

1.6. Zawnioskowano o uściślenie pojęcia „cele rekreacyjne” i „cele edukacyjne” użytych w projekcie. Ustawa o ochronie przyrody nie precyzuje pojęć celu rekreacyjnego i edukacyjnego w odniesieniu do korzystania z rezerwatów przyrody. Delegacja do wydania zarządzenia nie wprowadza wymogu określenia celu udostępnienia rezerwatu, dlatego też odstąpiono od tego w ostatecznej treści zarządzenia.

1.7. Zawnioskowano o udostępnienie głębszych partii jeziora (do 100 m głębokości) do nurkowań technicznych. Uwagę rozpatrzono pozytywnie powiększając obszar udostępniony do miejsc o głębokości osiągającej 100 m.

1.8. Zawnioskowano o zorganizowanie otwartej dyskusji z przedstawicielami środowisk nurkowych przed wydaniem zarządzenia. Zdaniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku nie było takiej potrzeby. Uwagi środowiska nurkowego zebrano w drodze konsultacji społecznych.

1.9. Zawnioskowano o zastanowienie się nad wprowadzeniem ewentualnych opłat za korzystanie z jeziora. Uwaga ta jest niezwiązana ze sprawą. Zdaniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku obecnie nie ma potrzeby wprowadzania opłat za wstęp do rezerwatu.

2. Polski Związek Rybacki Gospodarstwo Rybackie w Suwałkach przekazał następujące uwagi:

2.1. Zaproponowano dodanie punktu wprowadzającego zakaz lokowania budowli i urządzeń na obszarze jeziora. Ustawa o ochronie przyrody nie daje takiej możliwości regionalnemu dyrektorowi. Zauważyć jednak należy, że zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy o ochronie przyrody w rezerwach obowiązuje zakaz budowy i przebudowy obiektów budowlanych i urządzeń technicznych, z wyjątkiem obiektów i urządzeń służących celom rezerwatu przyrody. W przypadku posiadania informacji o łamaniu wyżej wskazanego zakazy należy tę informację przekazać do organów ścigania.

2.2. Zaproponowano określenie współrzędnych granic udostępnionego obszaru. Przychylnono się do wspomnianego wniosku określając w zarządzeniu granice obszarów udostępnionych w formie współrzędnych punktów załamania granic obszaru w układzie PL-1992.

3. Suwalski Park Krajobrazowy przekazał następujące uwagi:

3.1. Zaproponowano rozszerzenie miejsc udostępnionych o północny fragment jeziora przy którym zlokalizowana jest plaża. Pozytywnie rozpatrzono niniejszą propozycję wprowadzając stosowne zmiany.

3.2. Przedstawiono wątpliwości co do jasności sformułowania § 1 pkt 2 (wg SPK punkt ten ogranicza wykorzystanie tylko w celach edukacyjnych, przyzwalając na wykorzystanie zbiornika w innych celach). Jak już wspomniano powyżej (uwaga nr 1.6.) delegacja do wydania zarządzenia nie wprowadza wymogu określenia celu udostępnienia rezerwatu, dlatego też odstąpiono od tego w ostatecznej treści zarządzenia.

4. Posel Damian Raczkowski wystąpił o wydłużenie konsultacji do końca września 2015 r. Jak już wspomniano wyżej (uwaga nr 1.5.) procedowanie niniejszego zarządzenia nie wymagało udziału społeczeństwa, jednak Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku postanowił poddać projekt tego aktu opiniowaniu społeczeństwa. Ponadto przeanalizowano również uwagi, które wpłynęły po wyznaczonym okresie konsultacyjnym.

5. Pan R. S. przekazał następujące uwagi:

5.1. Zakwestionowano podstawę prawną (określoną błędnie mianem preambuły) wydania zarządzenia jako wybraną chaotycznie i niekompletnie oraz niezawierającą żadnej motywacji dla podejmowanych działań. Stwierdzono, że nie wymieniono w niej aktów prawnych: ustanawiającego rezerwat i plan ochrony dla niego, natomiast wskazano inne. Należy zauważyć, że podstawę prawną stanowią wyłącznie przepisy ustawy o ochronie przyrody zawierające stosowną delegację do wydania zarządzenia (art. 15 ust. 1 pkt 17 i 21), nie zaś akty prawne wskazane przez zainteresowanego jako chaotycznie wybrane. Zgodnie z zasadami techniki legislacyjnej w metryce promulgacyjnej zamieszcza się oznaczenie dziennika urzędowego, w którym została ogłoszona ustawa zawierająca podstawę prawną wydania aktu oraz jej zmiany albo jej ostatni tekst jednolity i jego zmiany ogłoszone do dnia wydania zarządzenia. Zmiany te (czyli ustawy wprowadzające zmiany do ustawy o ochronie przyrody) to te, które zgłaszający uwagi uznał omyłkowo za podstawę prawną wydania zarządzenia. Uwaga jest zatem niezasadna.

5.2. Zakwestionowano treść § 1 zarządzenia wskazując, że dopuszczenie do „eksploatacji” jeziora przez wszystkie osoby fizyczne i prawne spowoduje trudne lub niemożliwe do naprawy szkody w środowisku. W pierwszej kolejności należy zauważyć, że zainteresowany błędnie odczytał użyty termin „eksploracja” jako „eksploatacja”. Ponownie również należy stwierdzić, że zainteresowany błędnie interpretuje wskazane przepisy. Oba ustępy § 1 należy czytać łącznie, nie zaś tak jak zainteresowany oddzielnie. Ustęp drugi pełni funkcję ograniczającą w stosunku do uprawnienia nadanego ustępem pierwszym. Niezależnie jednak od tego należy dodać, że zrezygnowano z kwestionowanego zapisu umożliwiającego korzystanie z łodzi motorowych w rezerwacie.

5.3. Zakwestionowano treść § 2 zarządzenia wskazując, że użyty termin „eksploracji” może być dowolnie interpretowany. Dodatkowo wskazano, że obszar planowany do udostępnienia od strony brzegu jest w większości niedostępny (stromy brzeg), natomiast

dostępne kąpieliska nie zostały ujęte w projekcie. Termin „eksploracja zbiornika wodnego” nie został wyjaśniony w ustawie o ochronie przyrody. Jednakże użycie tego terminu w treści zarządzenia jest konieczne, gdyż zgodnie z zasadami techniki prawodawczej w akcie wykonawczym zamieszcza się tylko przepisy regulujące sprawy przekazane do unormowania w przepisie upoważniającym (upoważnieniu ustawowym). Przepis upoważniający natomiast w tym przypadku mówi o możliwości wyznaczenia miejsc do eksploracji zbiornika wodnego w rezerwacie przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Odnosnie braku dostępności zbiornika z brzegu na jego znacznym fragmencie wskazać należy, że taka sytuacja nie oznacza, że osoby nurkujące nie będą miały dostępu do tych miejsc od strony toni wodnej. Odnosnie kwestii kąpielisk Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku w wersji ostatecznej zarządzenia poszerzył obszar udostępniony do eksploracji o jedno z kąpielisk wymienionych przez zainteresowanego znajdujące się na północnym brzegu jeziora.

5.4. Zakwestionowano celowość wydania przedmiotowego zarządzenia w odniesieniu do udostępnienia całego zbiornika jednostkom Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz jednostkom Policji i Straży Pożarnej. Uwzględniając wskazane stanowisko odstąpiono od kwestionowanego zapisu umożliwiającego korzystanie z łodzi motorowych w rezerwacie przez ww. jednostki.

6. Pan T. M. zawniósł o udostępnienie do eksploracji również fragmentu jeziora przylegającego do działek nr geod. 20/7, 20/13, 21 i 22 od strony miejscowości Mierkinie z uwagi prowadzenia gospodarstwa agroturystycznego z dostępem do brzegu jeziora. Uznano, że udostępnienie tego obszaru jest niewskazane. Dodatkowo udostępniono jedynie kąpielisko w północnym fragmencie jeziora, z którego z uwagi na niewielką odległość mogą korzystać również osoby przebywające w gospodarstwie. Należy również dodać, że możliwe jest również wystąpienie do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o wydanie zezwolenia w drodze decyzji na korzystanie z fragmentu jeziora wskazanego przez zainteresowanego.

7. Biuro Podlaskiego Zarządu Wojewódzkiego Ligi Obrony Kraju zawniósł o powiększenie udostępnionego fragmentu o dodatkowy obszar przylegający do zachodniego brzegu jeziora. Częściowo uwzględniono propozycję powiększając obszar udostępniony do miejsc położonych na zachód od tych pierwotnie planowanych tak by zawierał się w nim fragment zbiornika o głębokości osiągającej 100 m.

8. Wójt Gminy Jeleniewo przekazał następujące uwagi:

8.1. Wskazano, że zgodnie z konsultowanym projektem nieudostępniona część jeziora będzie wyłączona z możliwości wykorzystywania w celach rekreacyjnych wnosząc jednocześnie aby część udostępniona była wykorzystywana wyłącznie w celach nurkowania rekreacyjnego. Wydanie zarządzenia ma na celu udostępnienie fragmentu jeziora i nie jest jednoznaczne z faktem zakazania korzystania z jego wód poza częścią udostępnioną. Jest to swego rodzaju wyłączenie ze stosowania wybranych zakazów obowiązujących w rezerwach przyrody. Zakaz korzystania natomiast z części nieudostępnionej w drodze zarządzenia w dalszym ciągu będzie wynikał wprost z ustawy o ochronie przyrody (art. 15 ust. 1). Fragmenty nieudostępnione zarządzeniem będą mogły być wykorzystywane jednakże tylko w przypadku uzyskania zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku wydawanego w oparciu o art. 15 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody. W związku z faktem braku możliwości wskazywania w jakim celu może być udostępniany rezerwat

przyrody w delegacji ustawowej dotyczącej wydawania zarządzeń, odstąpiono całkowicie od jego określania w finalnej wersji zarządzenia.

8.2. Wskazano że zapis dotyczącego udostępnienia jeziora służbom mundurowym w celach edukacyjnych sugeruje, że jakakolwiek edukację mogą prowadzić jedynie służby mundurowe. Analogicznie jak pod punktem 8.1. należy wskazać, że udostępnienie rezerwatu jednym podmiotom w celach edukacyjnych nie jest jednoznaczne z faktem zakazania korzystania z jego wód w tych samych celach przez inne podmioty. Jest to możliwe, niezależnie czy takie zarządzenie zostało wydane czy też nie, w drodze uzyskania zezwolenia wydawanego na podstawie art. 15 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody. Niezależnie jednak od tego należy dodać, że zrezygnowano z kwestionowanego zapisu umożliwiającego korzystanie z łodzi motorowych w rezerwacie przez wymienione służby oraz od określania celów udostępnienia rezerwatu, gdyż delegacja ustawowa do wydania zarządzenia nie przewiduje takich możliwości.

8.3. Zasugerowano aby wprowadzić obowiązek zgłaszania Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku swej obecności na wodach rezerwatu przez służby mundurowe. Delegacja ustawowa do wydania zarządzenia nie przewiduje takiej możliwości w związku z czym nie jest możliwe wprowadzenia tego zapisu. Dodać należy jedynie, że służby mundurowe zgłaszają swą obecność na wodach rezerwatu do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Białymstoku.

8.4. Zawnioskowano o wyłączenie jeziora z gospodarki rybackiej na okres przynajmniej pięciu lat z uwagi na obserwowane drastyczny spadek populacji ryb. Uwaga ta jest niezwiązana ze sprawą. Należy zauważyć, że zgodnie z zapisami planu ochrony rezerwat objęto ochroną krajobrazową. Zgodnie natomiast z art. 15 ust. 2 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody zakazy obowiązujące w rezerwach przyrody nie dotyczą obszarów objętych ochroną krajobrazową w trakcie ich gospodarczego wykorzystywania przez jednostki organizacyjne oraz osoby prawne lub fizyczne. Gospodarka rybacka w rezerwacie zatem, w przeciwieństwie do nurkowania, jest dopuszczona ustawowo.

8.5. Zawnioskowano również o zobowiązanie dzierżawcy do udroźnienia naturalnego ciekłu pomiędzy jeziorem Hańcza i jeziorem Boczniew z uwagi na brak możliwości migracji ryb na tarło. Uwaga ta jest niezwiązana ze sprawą. Dodać jednak należy, że zarówno ciek jak i jezioro Boczniew znajdują się poza rezerwatem i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku nie posiada narzędzi prawnych do wprowadzenia tego rodzaju zobowiązań.

8.6. Zaproponowano wprowadzenie ewentualnych opłat za korzystanie z jeziora na rzecz organizacji pozarządowych, utrzymywania porządku na brzegach oraz edukację odnośnie wartości rezerwatu. Uwaga ta jest niezwiązana ze sprawą. Zdaniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku obecnie nie ma potrzeby wprowadzania opłat za wstęp do rezerwatu.